



## FACTSHEET

# Over welke personen mag informatie worden opgevraagd in het kader van Bibob-onderzoek?

In de tweede tranche van de Wet Bibob worden de onderzoeksmogelijkheden van bestuursorganen in het kader van Bibob-onderzoek uitgebreid. Sinds 1 augustus 2020 is het voor bestuursorganen<sup>1</sup> al mogelijk om in het kader van het eigen Bibob-onderzoek justitiële gegevens op te vragen over anderen dan alleen de betrokkene. Met de invoering van de twee tranche kan via het Bibob-register bij het Landelijk Bureau Bibob navraag worden gedaan of er ten aanzien van deze bibob-relaties eerder een gevaarsconclusie is getrokken. Ook kan met invoering van de tweede tranche bij de belastingdienst navraag worden gedaan of aan de betrokkene(n) en/ of aan een bibob-relaties er fiscale vergrijpboetes zijn opgelegd.<sup>2</sup> Het is dus van belang om helder te hebben over welke personen u deze gegevens mag opvragen bij het verrichten van eigen onderzoek. Daar gaan wij in deze factsheet op in.

### Informatieverstrekking over gevaarconclusies

Een gevaarsconclusie is de conclusie van een Bibob-onderzoek en geeft het oordeel aan of een (ernstig) gevaar bestaat dat – kort gezegd – criminaliteit wordt gefaciliteerd door een rechtsverhouding aan te gaan of voort te zetten. Deze gevaarsconclusie kan worden getrokken door het Landelijk Bureau Bibob of door het bestuursorgaan zelf, op basis van het eigen onderzoek (dus zonder tussenkomst van het LBB).

U kunt bij het Landelijk Bureau Bibob opvragen of het bureau zelf, of een ander bestuursorgaan, eerder een gevaarsconclusie heeft getrokken over een betrokkene of een relatie. U kunt vragen of:

- ✓ Het Landelijk Bureau Bibob in de afgelopen vijf jaar heeft geoordeeld dat een betrokkene of zijn relatie(s) in de zin van de Wet Bibob in wezenlijke mate heeft bijgedragen aan een ernstig gevaar of een mindere mate van gevaar in de zin van de Wet Bibob. Hiermee wordt bedoeld dat de door hen gepleegde strafbare feiten ten grondslag zijn gelegd aan de conclusie van een ernstig gevaar of mindere mate van gevaar in de zin van de Wet Bibob;
- ✓ Een ander bestuursorgaan in de afgelopen vijf jaar op basis van eigen Bibob-onderzoek tot een conclusie van ernstig gevaar of een mindere mate van gevaar in de zin van de Wet Bibob is gekomen ten aanzien van een betrokkene of een relatie(s) waar het bestuursorgaan zelf Bibob-onderzoek naar heeft gedaan;
- ✓ In de afgelopen vijf jaar melding van het vermoeden is gemaakt dat een betrokkene zich vanwege de toepassing van de Wet Bibob uit de procedure heeft teruggetrokken, nadat eigen onderzoek is gestart of advies aan het Landelijk Bureau Bibob is gevraagd.

### Verplichting tot registratie

- Om de bovenstaande informatiedeling mogelijk te maken, worden bestuursorganen verplicht om in de gevallen waarin zij zonder tussenkomst van het Landelijk Bureau Bibob concluderen dat sprake is van een ernstig gevaar of mindere mate van gevaar, dat oordeel onverwijld (dus zo snel mogelijk) te melden aan het Landelijk Bureau Bibob, zodat dat beschikt over alle gegevens die noodzakelijk zijn om uitvoering te kunnen geven aan artikel 11a;
- Ook worden bestuursorganen verplicht om aan het Landelijk Bureau Bibob te melden dat de betrokkene zich uit de procedure heeft teruggetrokken, indien het bestuursorgaan redelijkerwijs vermoedt dat de betrokkene zich vanwege het toepassen van de Wet Bibob heeft terug getrokken nadat een eigen onderzoek is gestart of nadat advies is gevraagd aan het Landelijk Bureau Bibob;

<sup>1</sup> Daar waar het gaat over bestuursorganen, wordt daarmee ook op rechtspersonen met een overheidstaak bedoeld.

<sup>2</sup> Deze bevoegdheden zijn geregeld in de artikelen 7c en 11a van de Wet Bibob.

- Het uitwisselen van deze informatie gebeurt via het Bibob-register, een online register waarin overheidsinstanties en het Landelijk Bureau Bibob gevaarsconclusies en meldingen van terugtrekkingen registreren. Dit register is na autorisatie beschikbaar in het Informatieportaal van Justid<sup>3</sup>.

De informatieverstrekking gaat niet over het gevolg dat een bestuursorgaan aan de gevaarsconclusie heeft verbonden, dus bijvoorbeeld niet dat de aanvraag om een vergunning is afgewezen, of dat het bestuursorgaan heeft besloten de vergunning te verlenen onder voorschriften. Het Landelijk Bureau Bibob mag alleen vermelden dat een mindere mate of een ernstig gevaar is vastgesteld en op welke relatie die conclusie is gebaseerd. Het gaat dan om de volgende gegevens:

- ✓ de identiteit van de onderzochte betrokkene;
- ✓ de identiteit van de onderzochte natuurlijke en rechtspersonen, bedoeld in het eerste lid, onder b tot en met f, van artikel 11a van de Wet Bibob (zie de tabel in de bijlage), als door hen gepleegde strafbare feiten ten grondslag zijn gelegd aan de conclusie van een ernstig gevaar of mindere mate van gevaar;
- ✓ de beschikking, overheidsopdracht of vastgoedtransactie in het kader waarvan het advies is uitgebracht dan wel het eigen onderzoek is verricht;
- ✓ welk bestuursorgaan of rechtspersoon met een overheidstaak het advies van het Bureau heeft gevraagd of op basis van het eigen onderzoek heeft geconcludeerd dat sprake is van een ernstig gevaar of een mindere mate van gevaar.

## Fiscale gegevensdeling

Sinds 1 oktober 2022 kan de Belastingdienst desgevraagd rechtstreeks aan bestuursorganen informatie verstrekken over vergrijpboetes die op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen zijn opgelegd, zowel aan de betrokkene als aan relaties van de betrokkene.

### Handreiking informatiedeling tussen bestuursorganen en Belastingdienst →

## Over welke personen mag informatie opgevraagd worden in het kader van het eigen Bibob-onderzoek?

De wetgever heeft ervoor gekozen om specifiek te bepalen over welke (rechts)personen gevaarsconclusies en fiscale gegevens mogen worden opgevraagd. Daarbij is aangesloten bij de afbakening in artikel 15 Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens en bij de terminologie van artikel 3, vierde lid onder c van de Wet Bibob (in samenhang gelezen met de definities in artikel 1 Wet Bibob<sup>4</sup>). Het gaat dan om:

- a. De betrokkene;
- b. De leidinggevende van betrokkene;
- c. De zeggenschapshabende over betrokkene;
- d. De vermogensverschaffer van betrokkene;
- e. Degene die als leidinggevende, beheerder, bedrijfsleider of vervoersmanager is of zal worden vermeld op de beschikking die is aangevraagd of gegeven;
- f. Degene die redelijkerwijs met betrokkene gelijk kan worden gesteld op grond van zijn feitelijke invloed op de betrokkene.

<sup>3</sup> Zie: <https://www.justis.nl/producten/bibob/bibob-register>.

<sup>4</sup> Uit de memorie van toelichting bij de tweede tranche blijkt dat het exact dezelfde afbakening betreft als artikel 15 van het Bjsg.

In de tabel die als bijlage bij deze factsheet is opgenomen, wordt bij elk van de bovenstaande categorieën toegelicht wie binnen de categorie vallen. Ook wordt een aantal voorbeelden gegeven.

De hiervoor genoemde personen vormen een zeer relevante relatie met de betrokkene. Het is niet mogelijk om gevaarsconclusies en fiscale gegevens op te vragen van andere categorieën personen die in relatie staan tot de betrokkene. Daarvoor moet men zich nog steeds tot het Landelijk Bureau Bibob wenden.

Overigens kan deze laatste categorie personen wel betrokken worden bij het eigen onderzoek. Ten aanzien van de betrokkene(n) (en de leidinggevend(en) van de betrokkene(n)) geldt daarnaast dat hierover politiegegevens opgevraagd kunnen worden (art. 4.3 lid 1 onder Besluit politiegegevens): dit is in de tweede tranche ongewijzigd.

Een bijzondere categorie van personen waarover ook gegevens bij de Belastingdienst en het Landelijk Bureau Bibob mogen worden opgevraagd, is “degene die redelijkerwijs met betrokkene gelijk kan worden gesteld op grond van zijn feitelijke invloed op de betrokkene”. Je leest hierover meer in het stappenplan hierna.

### Stappenplan bij toepassing van artikel 7c, tweede lid, onder f, en artikel 11a, eerste lid, onder f, van de Wet Bibob

Aan de hand van onderstaand stappenplan kan worden bepaald of voor het eigen onderzoek over een persoon gegevens mogen worden opgevraagd bij de Belastingdienst en/of het LBB.

1

Controleer per categorie (zie de tabel in de bijlage) of de (rechts)persoon waarover u informatie wilt opvragen in deze categorie valt. Indien de (rechts)persoon al in een andere categorie valt, hoeft u niet meer verder te toetsen. U mag de Belastingdienst en het LBB over deze (rechts)persoon bevragen. Is geen van de categorieën onder a tot en met e van artikel 7c, tweede lid of artikel 11a, eerste lid van de Wet Bibob van toepassing? Ga naar stap 2.

2

Controleer of de (rechts)persoon waarover u informatie over wilt opvragen op grond van zijn feitelijke invloed gelijk kan worden gesteld met de betrokkene (*zie de tabel in de bijlage – sub f*). In de Memorie van Toelichting is dit verwoord als een “achterman in een stromanconstructie”. Leidend is dat voldaan is aan de wettelijke formulering, namelijk: “degene die redelijkerwijs met betrokkene gelijk kan worden gesteld op grond van zijn feitelijke invloed op de betrokkene”. Het gaat dan om (rechts)personen die actief invloed uitoefenen op betrokkene.

Een voorbeeld is een persoon die na een weigering van een vergunning (op grond van de Wet Bibob of slecht levensgedrag), een familielid naar voren schuift om de vergunningaanvraag in te dienen, maar waarbij uit andere informatie blijkt dat die eerstgenoemde persoon feitelijk nog invloed uitoefent op de dagelijkse bedrijfsvoering, etc. <sup>5</sup>

Indicatoren die bij kunnen dragen aan het vermoeden dat sprake is van een achterman in een stromanconstructie zijn:

- › antecedenten van de vermoedelijke achterman;
- › historie van de inrichting;
- › privérelaties (bijvoorbeeld familieleden die werkzaam zijn bij betrokkene);
- › vestigingspand;
- › eigen verklaringen en voordoen;
- › voortdurende betrokkenheid vorige ondernemer;
- › eerdere zakelijke relaties;
- › actieve rol in procedures;
- › onvoldoende beantwoorde Bibob-vragen;
- › verklaringen derden;
- › weinig/geen ervaring en kennis stroman;
- › boekhouding en administratie;
- › winstdeling;
- › verhulling eerdere samenwerking;
- › verklaringen over eigenaarschap tegenover derden;
- › overige indicatoren.

<sup>5</sup> Zie voor een voorbeeld van een schijnconstructie: ABRvS 31 maart 2021 ECLI:NL:RVS:2021:661 en ABRvS 17 maart 2021 ECLI:NL:RVS:2021:593.

## Informatiedeling tussen bestuursorganen

In deze factsheet zijn de nieuwe mogelijkheden tot informatiedeling door het Landelijk Bureau Bibob en de Belastingdienst besproken. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om in het kader van het eigen Bibob-onderzoek onderling informatie uit te wisselen. Dat wordt nader toegelicht in de onderstaande factsheet.

**Factsheet 'verstrekking van informatie op grond van Wet Bibob'** →

### Voor meer informatie

- Kamerstukken II 2021/22, 35 764, A (Gewijzigd voorstel van wet);
- Kamerstukken II 2020/21, 35764, 3, p. 3-10 en p. 17-19 (Memorie van Toelichting);
- Stb. 2020, 279: Besluit van 15 juli 2020, houdende wijziging van het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens in verband met de verstrekking van justitiële gegevens over de zakelijke omgeving van betrokkene ten behoeve van het eigen onderzoek door bestuursorganen op grond van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, tot wijziging van het Besluit Bibob en tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet van 1 juli 2020 tot wijziging van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur in verband met diverse uitbreidingen van de toepassingsmogelijkheden daarvan alsmede enkele overige wijzigingen;
- Het **rapport** van 23 juni 2015 van het Landelijk Bureau Bibob 'Stromanconstructies en de Wet Bibob'.

Bepaling	(Rechts)persoon over wie informatie mag worden opgevraagd	Omschrijving	Voorbeeld												
<b>a. Artikel 7c, tweede lid, onder a, artikel 11a, eerste lid, onder a, en artikel 28, tweede lid, onder m, onder 4, Wet Bibob</b>	Betrokkene	De aanvrager van een beschikking, de subsidie-ontvanger, de vergunninghouder, de begunstigde van een andere beschikking, de gegadigde, de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie een overheidsopdracht is of zal worden gegund, de onderaannemer, de natuurlijke persoon of rechtspersoon met wie een vastgoedtransactie is of zal worden aangegaan of met wie wordt onderhandeld over een dergelijke transactie, en de beoogd verkrijger van de erfpacht of de opstal waarvoor toestemming is gevraagd als bedoeld in de begripsbepaling «vastgoedtransactie», onder 5° en de beoogd verkrijger van een recht op eigendom of een zakelijk recht waarvoor toestemming is gevraagd als bedoeld in de begripsbepaling «vastgoedtransactie», onder 6°.	De betrokkene kent verschillende verschijningsvormen en rechtsvormen. Hieronder worden een aantal voorbeelden gegeven:												
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>Rechtsvorm</th> <th>betrokkene</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eenmanszaak</td> <td>Ondernemer</td> </tr> <tr> <td>V.O.F.</td> <td>Vennoten</td> </tr> <tr> <td>C.V.</td> <td>Beherende vennoten</td> </tr> <tr> <td>Vereniging / stichting</td> <td>Vereniging / stichting</td> </tr> <tr> <td>Rechtspersoon</td> <td>Rechtspersoon</td> </tr> </tbody> </table>	Rechtsvorm	betrokkene	Eenmanszaak	Ondernemer	V.O.F.	Vennoten	C.V.	Beherende vennoten	Vereniging / stichting	Vereniging / stichting	Rechtspersoon	Rechtspersoon
			Rechtsvorm	betrokkene											
			Eenmanszaak	Ondernemer											
			V.O.F.	Vennoten											
			C.V.	Beherende vennoten											
			Vereniging / stichting	Vereniging / stichting											
Rechtspersoon	Rechtspersoon														
<b>b. Artikel 7c, tweede lid, onder b, artikel 11a, eerste lid, onder b, en artikel 28, tweede lid, onder m, onder 4, Wet Bibob</b>	Leidinggevende van betrokkene	Degene die aan betrokkene direct of indirect leiding geeft of heeft gegeven.	De bestuurder van een betrokkene, een indirect leidinggevende, personen die feitelijk leiding geven (voor zover niet reeds begrepen onder categorie e en f).												
<b>c. Artikel 7c, tweede lid, onder c, artikel 11a, eerste lid, onder c, en artikel 28, tweede lid, onder m, onder 4, Wet Bibob</b>	Zeggenschapshebbende over betrokkene	Degene die over betrokkene direct of indirect zeggenschap heeft of heeft gehad.	In dit geval is de betrokkene een rechtspersoon. Voorbeelden van zeggenschapshebbenden zijn bijvoorbeeld: een aandeelhouder met stemrecht; leidinggevend en zeggenschapshebbenden van de aandeelhouders (indirecte relatie); leden met stemrecht (van een vereniging); bestuurders van doelvermogens en personen met feitelijke zeggenschap.												
			Ten aanzien van een STAK is in ieder geval sprake van zeggenschap bij certificaathouders van een STAK, die aandelen met stemrecht houdt, die:												
			<ul style="list-style-type: none"> <li>• zelfstandig het recht hebben om het bestuur van de STAK te ontslaan én benoemen; of</li> <li>• beschikken over royeerbare certificaten, dat wil zeggen certificaten die door de houder ingewisseld kunnen worden voor aandelen.</li> </ul>												
<b>d. Artikel 7c, tweede lid, onder d, artikel 11a, eerste lid, onder d, en artikel 28, tweede lid, onder m, onder 4, Wet Bibob</b>	Vermogensverschaffer van betrokkene	Degene die aan betrokkene direct of indirect vermogen verschaft of heeft verschaft.	Het gaat hier om verschillende vormen van vermogen verschaffen. Denk bijvoorbeeld aan: leningen; andere schulden, zoals koop op afbetaling, huurschuld; schenkingen en erfenissen; kwijtgescholden schulden; gestort aandelen kapitaal; soms: gratis diensten en gebruik zaken (om niet); indirect: vermogen verschaffen aan (indirect) verschaffer; partners vermogensverschaffers bij huwelijk in gemeenschap.												

Bepaling	(Rechts)persoon over wie informatie mag worden opgevraagd	Omschrijving	Voorbeeld
			<p>Niet elke vermogensverschaffing is relevant. De relatie vermogensverschaffer blijft actueel tot: afbetaling; teruggave schenking; alsnog betalen van kwijtschuldigen; overdracht aandelen; verrekening (onderlinge schulden en vorderingen kunnen worden verrekend); soms: overlijden. Er kan sprake zijn van criminele vermogensverschaffing bij schenkingen, erfenissen en kwijtscheldingen van schulden door personen die overleden zijn of rechtspersonen die niet langer bestaan. Deze subjecten worden als verbroken relaties gezien. Het gevaar op de A-grond wordt op reguliere wijze beoordeeld en gemotiveerd. Voor de B-grond zijn antecedenten van overleden of opgeheven financiers niet van belang.</p> <p>Soms is er geen sprake van vermogensverschaffing, bijvoorbeeld bij: borgstelling; verplichting waarborgsom; korting huursom (mits vooraf overeengekomen); schulden zonder ontvangen tegenprestatie; partner (gemeenschap van goederen) van betrokkene; uitkering van dividend.</p> <p>De volgende personen zijn geen vermogensverschaffers: de leidinggevende van de vermogensverschaffer, de certificaathouder van de vermogensverschaffer en platforms bij crowdfunding.</p> <p>Bij indirecte vermogensverschaffing kan gedacht worden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De aandeelhouders van de rechtspersoon die vermogen verschaft, de (stille) vennoten van een vennootschap onder firma die vermogen verschaft, maten van de maatschap die vermogen verschaft.</li> <li>Ook degenen die via een platform bij crowdfunding vermogen verschaffen, kunnen in principe worden aangemerkt als vermogensverschaffers.</li> </ul>
<p>e. Artikel 7c, tweede lid, onder e, artikel 11a, eerste lid, onder e, en artikel 28, tweede lid, onder m, onder 4, Wet Bibob</p>	<p>Degene die op de (aanvraag om) de beschikking als leidinggevende, beheerder, bedrijfsleider of vervoersmanager is of zal worden vermeld</p>	<p>De genoemde personen vormen met de betrokkene een in dit kader zeer relevant zakelijk samenwerkingsverband in de zin van artikel 3, vierde lid, onder c.</p>	
<p>f. Artikel 7c, tweede lid, onder f, artikel 11a, eerste lid, onder f, en artikel 28, tweede lid, onder m, onder 4, Wet Bibob</p>	<p>Degene die redelijkerwijs met betrokkene gelijk kan worden gesteld op grond van zijn feitelijke invloed op de betrokkene (achterman in een stromanconstructie)</p>	<p>Degene die redelijkerwijs met betrokkene gelijk kan worden gesteld op grond van zijn feitelijke invloed op de betrokkene. Ook deze categorie personen vormt met de betrokkene een zeer relevant zakelijk samenwerkingsverband.</p>	<p>Zie eerder genoemde voorbeelden op deze factsheet.</p>